

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

اصول اخلاق حرفه ای دامپزشکی

برگردان و ویرایش توسط:

دکتر گودرز صادقی هاشجین، استاد فارماکولوژی

gsadeghi@ut.ac.ir

پاییز ۱۳۹۷

مقدمه

(۱) دامپزشکان اعضای یک حرفه سطح بالای علمی هستند که مدارک آکادمیک خود را از دانشگاه‌های جامع یا موسسات آموزشی مشابه اخذ نموده‌اند.

(۲) دامپزشکان به طبابت دامپزشکی در طیفی از موسسات و شرایط مختلف اشتغال دارند.

(۳) انجام وظیفه حرفه‌ای برجسته موجب تقویت تقدس حرفه دامپزشکی میشود.

(۴) از کلیه دامپزشکان انتظار میرود که به یک مرامنامه اخلاقی پیشرفته، یعنی اصول اخلاق طب دامپزشکی (Principles of Veterinary Medical Ethics)، پایبند باشند که از این به بعد به اختصار PVME نامیده میشود.

(۵) PVME متشکل از ۳ بخش زیر است:

a. اصول کلی

b. حاشیه و توضیحات حمایتی

c. فرهنگ اصطلاحات (واژه نامه)

(۶) دامپزشکان باید این مقررات را به عنوان راهنمای عمل برای انجام وظیفه کلی خود نصب

العین قرار داده، و در این اصول ثابت قدم بمانند.

کلیات ۸ گانه اصول اخلاق دامپزشکی

(۱) اصل اول (دامپزشک و مراقبتهای دامپزشکی): یک دامپزشک مکلف است به ارائه مراقبتهای دامپزشکی کارآمد همراه با رعایت مهربانی و احترام به رفاه حیوانات و بهداشت انسانها.

(۲) اصل دوم (رابطه دامپزشک - مشتری - بیمار): یک دامپزشک مکلف به ارائه مراقبتهای بالینی دامپزشکی تحت عنوان رابطه دامپزشک - مشتری - بیمار (Veterinarian- Client- Patient Relationship) میباشد که از این به بعد به اختصار VCPR نامیده خواهد شد.

(۳) اصل سوم (دامپزشک و تعاملات حرفه ای): دامپزشک ملزم به رعایت و ارتقاء استانداردهای خدمات حرفه ای و رعایت درستکاری در کلیه تعامل های حرفه ای است. او

باید وضعیت دامپزشکان فاقد وجهه مناسب (شخصیت مقبول) یا کارآمدی را به مراجع مرتبط گزارش نماید.

(۴) **اصل چهارم (دامپزشک و قانون):** یک دامپزشک به قانون احترام میگذارد و نیز برای ایجاد تغییرات در قوانین و مقرراتی که مخالف منافع بیمار و بهداشت عمومی است احساس مسئولیت مینماید.

(۵) **اصل پنجم (دامپزشک و حقوق مشتریان و همکاران):** یک دامپزشک حقوق مشتریان، همکاران و دیگر شاغلین حرف بهداشتی را محترم می‌شمارد. او از اطلاعات طبی در چهارچوب حد و مرزهای مشخص شده توسط قانون پاسداری میکند.

۶) **اصل ششم (دامپزشک و علم):** یک دامپزشک مطالعه، به کارگیری و توسعه دانسته های علمی را ادامه میدهد و خود را در برابر آموزش دامپزشکی متعهد میداند. او اطلاعات مرتبط را در اختیار مشتریان و همکاران و جامعه قرار میدهد و هر گاه که لازم شد از (همکاران) مشاوره میگیرد و بیمار را ارجاع میدهد.

۷) **اصل هفتم (دامپزشک و آزادی عمل):** به جز موارد فوری، جهت تامین مراقبتهای مناسب برای بیمار، دامپزشک مختار است به هر کسی که میخواهد خدمت کند، با هر کسی که میخواهد همکاری کند و در هر محیطی که میخواهد خدمات طب دامپزشکی را ارائه نماید.

۸) **اصل هشتم (دامپزشک و فعالیتهای اجتماعی):** دامپزشک باید با احساس وظیفه و مسئولیت در فعالیتهای اجتماعی به منظور بهبود اوضاع جامعه و تقویت بهداشت عمومی مشارکت نماید.

اصل اول: دامپزشک و مراقبتهای دامپزشکی

یک دامپزشک مکلف است به ارائه مراقبتهای دامپزشکی کارآمد همراه با رعایت مهربانی و احترام به رفاه حیوانات و بهداشت انسانها.

(۱) دامپزشکان باید در درجه اول نیازهای بیمار را در نظر داشته باشند که عبارتند از:

a. پیشگیری و تسکین بیماری، رنج یا ناتوانی حیوان

b. در عین به حداقل رساندن درد یا ترس

(۲) صرفنظر از مالکیت مرکز درمانی دامپزشکی، منافع بیمار، مشتری و جامعه ایجاب میکند

که: کلیه تصمیماتی که تشخیص و درمان بیماران را تحت تاثیر قرار میدهد منحصرأ توسط

دامپزشک اتخاذ گردد.

(۳) انتخاب درمانها یا مراقبتهای بیمار تحت تاثیر هیچ ملاحظاتی قرار نخواهند گرفت مگر:

a. رفاه بیمار

b. احتیاجات مشتری

c. امنیت جامعه

(۴) قضاوت (تشخیص) دامپزشکان نمیتواند تحت تاثیر قراردادها یا موافقتنامه هایی باشد که توسط اتحادیه ها یا انجمن های (صنفي) آنان منعقد شده است.

(۵) انجام هر گونه عمل جراحی یا اقدامات دیگر در هر کدام از گونه های حیوانی به منظور مخفی کردن اختلالات ژنتیکی حیوانات در جریان برگزاری نمایشگاهها، اصلاح نژاد، جفتگیری یا فروش غیراخلاقی تلقی میشود.

a. در صورتی که سلامت یا رفاه حیوان خاصی نیازمند اصلاح چنان اختلال ژنتیکی باشد، توصیه میشود که ابتدا حیوان عقیم گردد.

۶) دامپزشکان معالج مسئول انتخاب رژیم درمانی برای بیماران خود هستند. این وظیفه دامپزشک معالج است که مشتری خود را از نتایج مورد انتظار و هزینه های درمان و نیز خطرات مرتبط با رژیم درمانی آگاه نماید.

۷) دامپزشکان مجاز به تبلیغ، فروش، تجویز، عرضه یا مصرف درمانهای مرموز (مخفی) یا هر گونه محصول دیگری که از محتویات آنها آگاهی ندارند نیستند.

۸) کشتن ترحم آمیز (اوتانازی) حیوانات از اقدامات اخلاقی دامپزشکی محسوب میشود.

اصل دوم: رابطه دامپزشک – مشتری – بیمار (VCPR)

یک دامپزشک مکلف به ارائه مراقبتهای بالینی دامپزشکی تحت عنوان رابطه دامپزشک – مشتری – بیمار (Veterinarian- Client- Patient Relationship) میباشد که از این به بعد به اختصار VCPR نامیده خواهد شد.

۱) یک دامپزشک VCPR را به عنوان اصل (پایه) برای تعاملات خود با دامپزشکان، مشتریان آنها و بیماران آنها نصب العین خود قرار خواهد داد.

a. درگیر شدن در خدمات دامپزشکی بدون یک VCPR شناخته شده غیراخلاقی محسوب میشود.

b. دامپزشکان درخواست یک مشتری را مبنی بر تجویز دارو به جای تحمیل دارو با افتخار پذیرا خواهند بود.

- c. دامپزشکان میتوانند تحت شرایط خاصی VCPR را خاتمه دهند و آنها الزام اخلاقی دارند که در این رابطه از خود حسن نیت نشان داده، درستکارانه عمل نمایند.
- i. در صورت عدم وجود درمانهای پزشکی و جراحی در دست انجام، دامپزشکان میتوانند یک VCPR را با اطلاع رسانی به مشتری که نمیخواهند به او و بیمار متعلق به او ارائه خدمت کنند خاتمه دهند.
- ii. در صورتی که اقدامات پزشکی یا جراحی در حال انجام باشد، باید بیمار به دامپزشک دیگری که مایل به خدمت است جهت تشخیص، مراقبت و درمان ارجاع داده شود.
۱. دامپزشک معالج اول در طول دوره انتقال موظف به ادامه مراقبت از بیمار در صورت نیاز میباشد.
- d. هر گاه بنا بر این گذاشته میشود که دامپزشک معالج اول مسئولیت مراقبت از یک بیمار را پذیرفته است، یک VCPR با دامپزشک معالج برقرار شده محسوب میگردد.
- e. مشتریان میتوانند هر گاه که بخواهند به VCPR خاتمه دهند.

اصل سوم: دامپزشک و تعاملات حرفه ای

دامپزشک ملزم به رعایت و ارتقاء استانداردهای خدمات حرفه ای و رعایت درستکاری در کلیه تعامل های حرفه ای است. او باید وضعیت دامپزشکان فاقد وجهه مناسب (شخصیت مقبول) یا کارآمدی را به مراجع مرتبط گزارش نماید.

- (۱) شکایات در باره رفتار (دامپزشکان) که ممکن است اصول مرامنامه را خدشه دار کند باید با روش درست و بموقع صورت پذیرند.
- (۲) تمام دامپزشکان مسئول در اتحادیه های کشوری یا استانی مسئول هستند تا اعضای خود را در مسیر عملکرد حرفه ای تحت نظر داشته، راهنمایی کنند.

- a. اعضای کمیته های کشوری و استانی با فرهنگ و شرایط بومی آشنا هستند و آن کمیته ها در بهترین موقعیت از نظر رایزنی با کلیه طرفهای درگیر قرار دارند.
- b. جامعه های استانی و کشوری موظف به رعایت اصول مرامنامه یا یک شیوه نامه مشابه به عنوان راهنمای عمل برای فعالیتهای خود هستند و بحثهای مرتبط با موضوعات اخلاقی را در برنامه های آموزشی حین خدمت خود قرار خواهند داد.
- c. شورای انضباطی جامعه دامپزشکان میتواند شکایات رسیده را در صورتی که به مصلحت بداند پیش از یا همزمان یا متعاقبا در سطوح کشوری یا استانی مطرح نماید.
- (۳) اساتید و مدرسین دامپزشکی بر آموزش موضوعات اخلاقی به عنوان بخشی از سرفصلهای حرفه ای دامپزشکی به تمامی دانشجویان دامپزشکی تاکید خواهند کرد.
- a. در عین حال، متصدیان برگزاری آزمونهای دامپزشکی باید تشویق شوند تا سوالاتی را در مورد اخلاق حرفه ای آماده و در آن آزمونها بگنجانند.

(۴) دامپزشکان موجبات هتک حرمت و آبروریزی جایگاه یا آبروی دیگر دامپزشکان را با استفاده از روشهای غلط یا گمراه کننده فراهم نخواهند آورد.

a. دامپزشکان در ارتباطات خود با دیگران درستکار و منصف خواهند بود و آنها خود را درگیر فساد، الگوی غلط بودن و اعمال فریبکارانه نخواهند کرد.

(۵) دامپزشکان تنها از عنوان مدرک (درجه) حرفه ای که توسط دانشکده دامپزشکی به آنان اعطا شده است استفاده خواهند کرد.

a. کلیه دامپزشکان از عنوان درخشان دکتر یا دامپزشک استفاده خواهند کرد.

(۶) این موضوع که دامپزشکان خود را بعنوان عضو دارنده یک تخصص به رسمیت شناخته شده معرفی کنند در حالی که چنان گواهینامه ای به آنان اعطا نشده یا به قوت خود باقی نیست یک امر غیراخلاقی تلقی میشود.

a. تنها آن دسته از دامپزشکانی که دارای مدرک تخصصی معتبر از یک موسسه رسمی دارند میتوانند خود را متخصص معرفی کنند.

۷) دامپزشکی که دارای نقش سرپرستی نسبت به یک دامپزشک است با احساس مسئولیت اطمینان خواهد داد که آن دامپزشک خود را با اصول مرامنامه هماهنگ کرده است.

۸) یک دامپزشک در صورتی که دستور خلافی به یک دامپزشک دیگر بدهد که مستلزم زیر پا گذاشتن اصول مرامنامه باشد در آن خلاف مسئول است.

a. در صورتی که دامپزشک نقش سرپرستی نسبت به دامپزشک دیگر داشته باشد و از عمل خلاف او خبر داشته، قادر به جلوگیری از آن بوده، ولی هیچگونه اقدام پیشگیرانه را انجام ندهد خلافکار تلقی میشود.

۹) دامپزشکانی که از ناتوانی یا معلولیت رنج میبرند نمیتوانند در حد یک دامپزشک عادی فعالیت کنند و باید از سازمانها یا افراد مجاز کمک بخواهند.

a. همکاران دامپزشکان معلول باید آنها را به گرفتن کمک و غلبه بر ناتوانی خود تشویق نمایند.

۱۰) دامپزشکان باید مشتریان خود را در موارد احتمالی تضاد منافع آگاه نمایند.

(۱۱) شرکت دامپزشکان در برنامه های تبلیغاتی (آگهی های بازرگانی) بلامانع است به شرطی که اظهارات یا ادعاهای نادرست، فریبنده یا گمراه کننده در آنها نباشد.

a. یک اظهار یا ادعای نادرست موردی است که اطلاعات غلط را منتشر میکند یا از طریق حذف قسمتی از اطلاعات به صورت عامدانه یک احساس یا برداشت غلط را ایجاد میکند.

(۱۲) گواهی نامه ها و رضایت نامه ها تبلیغ محسوب میشوند و آنها نیز باید از شرایط گفته شده برای تبلیغات برخوردار باشند.

a. صدور گواهینامه ها و رضایت نامه ها در مورد محصولات یا خدمات حرفه ای اصولاً غیراخلاقی محسوب میشوند مگر اینکه با موارد زیر انطباق داشته باشند:

- i. تایید کننده باید مصرف کننده واقعی و صدیق محصول یا خدمت مورد نظر باشد.
- ii. باید دلایل مثبت کافی باشد که نتایج حاصل شده توسط تاییدکننده معرف آن چیزی هستند که ممکن است دامپزشکان در شرایط واقعی مصرف انتظار آن را داشته باشند.

iii. هر گونه رابطه مالی، بازرگانی یا دیگر امور بین تاییدکننده و فروشنده محصول یا خدمات باید به طور کامل روشن گردد.

iv. هر گاه که از نسخه های چاپی مقالات علمی همراه با تبلیغات استفاده میشود، نباید آن نسخه ها تغییر داده شوند و باید به طور کامل ارائه گردند.

۱۳) اصولی که در مورد تبلیغات، گواهی نامه و تاییدیه ها صدق میکنند در مورد مکاتبات دامپزشکان با مشتریان آنها نیز ساری و جاری خواهد بود.

اصل چهارم: دامپزشک و قانون

یک دامپزشک به قانون احترام میگذارد و نیز برای ایجاد تغییرات در قوانین و مقرراتی که مخالف منافع بیمار و بهداشت عمومی است احساس مسئولیت مینماید.

(۱) دامپزشکان باید از قوانین ناحیه قضایی و مقرراتی که در آن اقامت و به طبابت اشتغال دارند تبعیت نمایند.

(۲) دامپزشکان باید اعمال و فعالیتهای غیرقانونی را به مراجع ذیصلاح گزارش دهند.

(۳) شورای انضباطی جامعه دامپزشکان میتواند تخلفات ادعا شده توسط اعضای جامعه و افراد دیگر را انتخاب و به موسسات مرتبط گزارش نماید.

۴) قرار دادن دانش، اعتبارنامه یا خدمات حرفه ای در اختیار یک سازمان، گروه یا فرد غیر حرفه ای برای ترویج یا اجاره دادن اعتبار به منظور اشتغال غیرقانونی به طب دامپزشکی غیراخلاقی محسوب میشود.

اصل پنجم: دامپزشک و حقوق مشتریان و همکاران

یک دامپزشک حقوق مشتریها، همکاران و دیگر شاغلین حرف بهداشتی را محترم می‌شمارد. او از اطلاعات طبی در چهارچوب حد و مرزهای مشخص شده توسط قانون پاسداری میکند.

(۱) دامپزشکان و افراد مرتبط با آنان باید حریم خصوصی مشتریان را محترم شمرده و از آن پاسداری نمایند.

a. دامپزشکان هرگز مسائل خصوصی و سری را آشکار نخواهند ساخت مگر به حکم قانون یا در صورتی که این امر برای حفاظت از سلامت و رفاه افراد و حیوانات دیگر ضرورت داشته باشد.

۲) گزارشات و مدارک طبی دامپزشکی بخش جدایی ناپذیر مراقبتهای دامپزشکی هستند. گزارشات باید با استانداردهای تصویب شده توسط قوانین و مقررات کشوری و استانی انطباق داشته باشند.

- a. گزارشات و مدارک پزشکی متعلق به واحد درمانی و صاحب آن هستند. مدارک اصلی باید توسط واحد درمانی برای مدت زمانی که قانون آن را تعیین میکند نگهداری شوند.
- b. اطلاعات موجود در مدارک طب دامپزشکی محرمانه تلقی میشوند. این اطلاعات به جز مواردی که قانون تعیین کرده است یا با رضایت صاحب حیوان قابل افشا نیستند.
- c. دامپزشکان ملزم هستند که روگرفت یا خلاصه مدارک پزشکی را هر گاه که توسط مشتری درخواست شود در اختیار او قرار دهند. دامپزشکان میتوانند یک رضایتنامه کتبی برای مستندسازی آن موضوع دریافت نمایند.

d. بدون اجازه صریح مالک واحد درمانی، حذف، کپی یا استفاده از مدارک پزشکی یا هر قسمتی از یک مدرک برای استفاده شخصی یا حرفه ای برای دامپزشک غیراخلاقی محسوب میشود.

اصل ششم: دامپزشک و علم

یک دامپزشک مطالعه، به کارگیری و توسعه دانسته های علمی را ادامه میدهد و خود را در برابر آموزش دامپزشکی متعهد میداند. او اطلاعات مرتبط را در اختیار مشتریان و همکاران و جامعه قرار میدهد و هر گاه که لازم شد از (همکاران) مشاوره میگیرد و بیمار را ارجاع میدهد.

(۱) دامپزشکان باید مشتاقانه حیثیت و سیمای خود را با احترام نهادن به همکاران، مشتریان و دیگر شاغلین حرف بهداشتی و نیز اجتماع انسانی تقویت کنند. دامپزشکان باید یک سیمای حرفه ای (علمی) از خود ارائه دهند و اقدامات حرفه ای قابل قبولی را با استفاده از دانش حرفه ای و علمی به روز از خود نشان دهند.

(۲) دامپزشکان باید تلاش کنند تا دانش و مهارت دامپزشکی خود را بهبود بخشند و به آنها توصیه اکید میشود که با دیگر افراد حرفه ای برای پیدا کردن راهکارهای توسعه دانش و حرفه خود همکاری نمایند.

(۳) هر گاه که مناسب باشد، دامپزشکان شاغل (معالج) باید تشویق شوند که از راهکارهای مشاوره و/یا ارجاع بیمار بهره مند شوند.

a. تصمیم به مشاوره یا ارجاع به صورت مشترک توسط دامپزشک معالج و مشتری اتخاذ میگردد.

b. دامپزشک معالج باید از درخواست مشتری برای ارجاع بیمار استقبال نماید.

c. وقتی که یک مشاوره بالینی خصوصی انجام میشود، دامپزشک معالج بعنوان مسئول اولیه برای بیمار و تداوم VCPR باقی میماند.

d. دامپزشکان مشاور باید یافته های و نظریات خود را مستقیماً به دامپزشک معالج ارائه دهند. مکاتبه و تماس مستقیم دامپزشکان مشاور با مشتریها در صورتی که در همکاری با دامپزشکان معالج صورت گیرد امری پذیرفتنی است.

e. مشاوره معمولاً مبادله اطلاعات یا تفاسیر نتایج آزمایش را در بر میگیرد. معذالک، ممکن است برای مشاورین لازم باشد که خودشان نیز بیماران را معاینه کنند.

i. هر گاه که تکنیکهای پیشرفته یا تهاجمی برای گرفتن اطلاعات یا تشخیص قاطعتر لازم باشد، دامپزشکان معالج میتوانند بیمار را ارجاع دهند. در این صورت، یک VCPR جدید با دامپزشکانی که بیمار به آنها ارجاع داده شده است برقرار میگردد.

f. ارجاع عبارتست از انتقال مسئولیت تشخیص و درمان از دامپزشک ارجاع دهنده به دامپزشک ارجاع شونده.

i. دامپزشکان ارجاع کننده و ارجاع شونده با یکدیگر در ارتباط و مکاتبه خواهند بود.

- ii. دامپزشک ارجاع دهنده کلیه اطلاعات مرتبط با بیمار را قبل یا در زمان اولین تماس دامپزشک ارجاع شونده با بیمار یا مشتری در اختیار او قرار خواهد داد.
- iii. هر گاه که بیمار ارجاع شده معاینه شد، دامپزشک ارجاع شونده فوراً دامپزشک ارجاع کننده را مطلع خواهد ساخت. اطلاعات عرضه شده شامل تشخیص، درمان پیشنهادی و دیگر توصیه ها را شامل می‌گردد.
- iv. دامپزشک ارجاع شونده تنها آن دسته از خدمات یا درمانها را ارائه خواهد داد که برای همان بیماری که به خاطر آن ارجاع داده شده لازم هستند و در صورتی که خدمات یا درمانهای دیگری به مصلحت باشند با دامپزشک ارجاع کننده مطرح خواهد ساخت.
- v. به محض ترخیص بیمار، دامپزشک ارجاع شونده باید توسط یک گزارش کتبی دامپزشک ارجاع کننده را مطلع نماید و برای او مشخص کند که مراقبت از بیمار را

ادامه یا خاتمه دهد. یک گزارش کتبی مشروح و کامل باید متعاقبا و در اسرع وقت تهیه و ارائه گردد.

vi. دامپزشک ارجاع شونده باید به مشتری توصیه نماید که با دامپزشک ارجاع کننده برای ادامه مراقبت از بیمار تماس بگیرد.

۱. اگر مشتری ادامه مراقبت از بیمار را توسط دامپزشک دیگر (ثالثی) ترجیح دهد، دامپزشک ارجاع شونده یک نسخه از مدارک پزشکی را به دامپزشک منتخب مشتری ارائه خواهد داد.

g. وقتی که یک مشترک خدمات یا نظرات حرفه ای را از دامپزشکی متفاوت با یا بدون ارجاع تقاضا میکند، یک VCPR جدید با یک دامپزشک معالج جدید منعقد میشود.

i. در صورت تماس، دامپزشکی که قبلا در تشخیص، مراقبت و درمان بیمار درگیر بود، باید با دامپزشک جدید به نحوی در تماس باشد که انگار او دامپزشک ارجاع شونده است.

ii. در صورت رضایت مشتری، دامپزشک معالج جدید با دامپزشک قبلی برای دانستن تشخیص، مراقبت و درمان اولیه بیماری تماس میگیرد و هر گونه موضوعی را پیش از ادامه شروع یک برنامه درمانی جدید روشن میکند.

iii. در صورتی که مشخص شود که اعمال دامپزشک معالج قبلی به طور روشن و معنی دار سلامت یا امنیت بیمار را به مخاطره انداخته است، دامپزشک معالج جدید مسئول گزارش موضوع را به مسئولین ذیصلاح در جوامع محلی یا کشوری یا سازمانهای نظارتی حرفه ای خواهد بود.

اصل هفتم: دامپزشک و آزادی عمل

به جز موارد فوری، جهت تامین مراقبتهای مناسب برای بیمار، دامپزشک مختار است به هر کسی که میخواهد خدمت کند، با هر کسی که میخواهد همکاری کند و در هر محیطی که میخواهد خدمات طب دامپزشکی را ارائه نماید.

(۱) دامپزشکان میتوانند کسی را که میخواهند به او خدمت کنند انتخاب نمایند. هم دامپزشک و هم مشتری حق دارند یک VCPR را منعقد یا رد کنند و در مورد درمان تصمیم بگیرند. a. تصمیم در مورد قبول یا رد درمان و هزینه های مرتبط با آن بر اساس بحث کافی در مورد یافته های بالینی، تکنیکهای تشخیصی، درمان، نتایج احتمالی، هزینه تخمین زده شده و تضمین مناسب برای پرداخت صورت میگیرد.

b. به محض این که دامپزشک و مشتری به توافق رسیدند و دامپزشک مراقبت از بیمار را آغاز کرد، آنها مجاز به نادیده گرفتن بیمار نیستند و باید به تامین خدمات حرفه ای مرتبط با ضایعه یا بیماری در چهارچوب موافقت قبلی خود میباشند.

c. بر اساس نیازها و هزینه های بعدی که برای مراقبت از بیمار لازم میشود، دامپزشک و مشتری باید در مورد تداوم مراقبت و مسئولیت برای پرداخت هزینه رایزنی کرده، به موافقت رسیده باشند.

d. در صورتی که مشتری مطلع شده مراقبتهای اضافی را نپذیرد و از پذیرفتن مسئولیت برای هزینه های اضافی امتناع نماید، VCPR میتواند توسط هر کدام از طرفین خاتمه داده شود.

(۲) در موارد اورژانسی، دامپزشکان در تامین خدمات ضروری برای حیوان در صورتی که برای نجات جان یا تخفیف رنج او لازم باشد متعاقب موافقت مشتری (یا در صورت در دسترس نبودن مشتری تا زمانی که چنان موافقتی را میتوان گرفت) مسئولیت اخلاقی دارند.

a. چنین مراقبت‌های اورژانسی ممکن است به کشتن بدون رنج حیوان یا کم کردن رنج او یا تثبیت کردن وضعیت بیمار برای انتقال به یک مرکز دیگر برای مراقبت از حیوانات محدود گردد.

(۳) در صورتی که دامپزشکان برای ارائه خدمات در دسترس نباشند، آنها باید به سهولت اطلاعات قابل دسترس را تامین نمایند تا به مشتریان برای دریافت خدمات اورژانسی، متناسب با اقتضائات محل سکونت مشتریان، کمک کنند.

(۴) دامپزشکانی که معتقدند فاقد تجربه یا تجهیزات لازم برای مدیریت و درمان برخی فوریتها به بهترین وجه ممکن هستند، به مشتری توصیه خواهند کرد که از خدمات شایسته تر و تخصصی تر که در جای دیگری در دسترس هستند استفاده نمایند و آمادگی خود را برای ارجاع سریع به آن خدمات اعلام خواهند کرد.

(۵) دامپزشکانی که خدمات اورژانسی ارائه میدهند در سریعترین وقتی که عملی باشد بیماران و ادامه اطلاعات درمانی آنها را به دامپزشکان اصلی و/یا دیگر دامپزشکان مد نظر صاحب حیوان ارجاع خواهند داد.

(۶) دامپزشکان (اعم از معالج، مشاور، ارجاع شونده و ارجاع کننده) مجاز به دریافت حق ویزیت برای خدمات حرفه ای خود میباشند.

i. صرفنظر از هزینه هایی که تعیین یا دریافت میشود، کیفیت خدمات باید در حد استاندارد حرفه ای متعارف حفظ شود.

ii. یک دامپزشک میتواند در کنار بهره گیری از خدمات طرفهای سوم مانند آزمایشگاهها، داروخانه ها و دامپزشکان مشاور برای خدمات خود نیز هزینه دریافت نماید.

iii. دریافت و پرداخت وجه صرفا برای ارجاع بیمار بر اساس تقسیم حق ویزیت غیراخلاقی تلقی میشود.

iv. دامپزشک حق ندارد هیچگونه وجهی به هر شکلی و با هر منشایی از جمله از شرکت داروسازی، داروساز یا تولید کننده تجهیزات و لوازم پزشکی را بخاطر تجویز محصولات یا ارجاع بیمار برای تولیدات و محصولات آنها دریافت نماید.

۱. در هر مورد، دریافت پول موجب خدشه دار شدن درستی و صداقت با مشتریان و همکاران میگردد. یک مشتری به دامپزشک در ارتباط با ارجاع و تجویز اعتماد میکند.

۲. کلیه ارجاعات و تجویزها باید بر مبنای کارآمدی و کیفیت دامپزشکی صورت گرفته که به خاطر آن بیمار به او ارجاع داده شده یا کیفیت و کارایی دارو یا محصولی باشد که تجویز شده است.

۷. برای یک گروه یا اتحادیه متشکل از دامپزشکان غیراخلاقی است که عملی را مرتکب شوند که متضمن اجبار، فشار یا گرفتن موافقت از دامپزشکان باشد تا از یک برنامه هزینه ای خاص یا حق ویزیت ثابت تبعیت کنند.

اصل هشتم: دامپزشک و فعالیتهای اجتماعی

دامپزشک باید با احساس وظیفه و مسئولیت در فعالیتهای اجتماعی به منظور بهبود اوضاع جامعه و تقویت بهداشت عمومی شرکت نماید.

(۱) مسئولیتهای حرفه دامپزشکی فراتر از بیماران و مشتریان موردی به جامعه بطور کلی تعمیم داده میشود.

(۲) دامپزشکان تشویق میشوند به اینکه دانش خود را در دسترس جوامع انسانی خود قرار دهند و خدمات خود را در اختیار فعالیتهایی که از بهداشت عمومی صیانت میکنند قرار دهند.

واژه های مرتبط با اصول اخلاق حرفه ای دامپزشکی

- (۱) Advertising: تبلیغات. اطلاع رسانی که به منظور مطلع کردن جامعه در باره توانایی، طبیعت یا قیمت محصولات یا خدمات یا برای تحت تاثیر قرار دادن مشتریان برای استفاده از محصولات یا خدمات خاصی صورت بگیرد.
- (۲) Attending Veterinarian: دامپزشک معالج. یک دامپزشک (یا گروهی از دامپزشکان) که برای مراقبت اولیه از یک بیمار قبول مسئولیت میکنند.
- (۳) Consulting Veterinarian: دامپزشک مشاور. یک دامپزشک (یا گروهی از دامپزشکان) که موافقت میکنند تا یک دامپزشک معالج، دولت یا صنعت را در زمینه مراقبت یا مدیریت یک بیمار یا یک موضوع راهنمایی کنند.
- (۴) Dispensing: توزیع مستقیم محصولات توسط دامپزشکان به مشتریان به منظور استفاده برای حیوانات آنها.

(۵) Ethical Product: یک محصول که سازنده آن بعنوان یک تصمیم بازاریابی و به طور داوطلبانه فروش آن را محدود به دامپزشکان کرده است. چنین محصولاتی اغلب اسم تولیدی متفاوتی با محصول اصلی دارند و به طور متفاوتی در مقایسه با محصولاتی که به طور مستقیم به مصرف کننده ها فروخته میشوند بسته بندی میگردند. محصولات اخلاقی بر اساس قرارداد فروش با آنها یا بر مبنای آن چه که در برچسب محصول قید میشود فقط به دامپزشکان فروخته میشود.

(۶) Fee-Splitting: تقسیم حق ویزیت. پرداخت بخشی از حق ویزیت توسط دامپزشک ارجاع شونده به دامپزشک ارجاع کننده که خدمات حرفه ای خاصی ارائه نداده است. بر مبنای این تعریف، استفاده از مشاورین، خدمات آزمایشگاهی و داروخانه های آنلاین مشمول تقسیم حق ویزیت نمیشود.

(۷) Impaired Veterinarian: دامپزشک معلول. یک دامپزشک که به خاطر ناتوانی جسمانی یا روانی از جمله اختلال در ظرفیت روانی، از دست دادن مهارت‌های حرکتی یا اعتیاد به داروها یا الکل قادر به انجام وظایف خود در طب دامپزشکی با مهارت و امنیت کامل نیست.

(۸) Legend Drug: یک واژه معادل برای داروی نسخه ای دامپزشکی. این اسم به توضیحاتی که باید در برچسب نوشته شوند اشاره دارد (بند مربوط به داروهای نسخه ای دامپزشکی را ببینید).

(۹) Marketing: بازاریابی. تشویق و ترغیب صاحبان حیوانات به بهبود سلامت و رفاه حیوانات با استفاده از مراقبت‌ها، خدمات و محصولات دامپزشکی.

(۱۰) Merchandising: تجارت. خرید و فروش محصولات یا خدمات.

(۱۱) Over the Counter (OTC) Drugs: داروهای بدون نسخه. هر دارویی که بتوان با توضیحاتی که در برچسب ذکر میشود بتوان به مصرف کننده ای که در زمینه دامپزشکی تخصصی ندارد ارائه کرد تا بتواند با امنیت و بطور مناسب استفاده نماید.

- (۱۲) Practice of Veterinary Medicine: طبابت دامپزشکی. تشخیص، پیش بینی، درمان، اصلاح، تغییر، تخفیف یا پیشگیری از بیماری، ناخوشی، درد، بدشکلی، نقص، آسیب یا دیگر اختلالات جسمانی، دندانی یا روانی با استفاده از یک روش، شامل:
- a. انجام هر گونه اقدام پزشکی یا جراحی
  - b. نسخه نویسی، تحویل دارو، تجویز یا به کار بردن دارو یا مواد بیولوژیک، دستگاه، داروی هوشبر یا مواد درمانی یا تشخیصی دیگر.
  - c. استفاده از درمانهای مکمل، جایگزین و یکپارچه (Integrative)
  - d. استفاده از هر گونه اقدام برای مدیریت تولید مثل شامل و نه محدود به تشخیص یا درمان آبستنی، باروری، ناباروری یا عقیم بودن
  - e. تعیین سلامت، تناسب یا برجسته بودن یک حیوان
  - f. ارائه توصیه و مشاوره به هر روش شامل تلفن و دیگر وسایل ارتباطی الکترونیک در ارتباط با موارد پیش گفته

g. نمایندگی مستقیم یا غیرمستقیم، عمومی یا خصوصی، برای یک توانمندی و تمایل به انجام موارد پیش گفته

h. استفاده از هر گونه عنوان، کلمه، اختصار یا حروف به نحوی یا تحت شرایطی که اینگونه القا کند که او برای انجام موارد پیش گفته کفایت و صلاحیت دارد.

(۱۳) Prescribing: نسخه نویسی. انتقال یک دستور به منظور اجازه دادن به یک داروساز دارای مجوز یا معادل او برای تهیه و عرضه مواد دارویی مشخص شده برای استفاده در یا بر یک حیوان در دوزاژ و به طریقی که توسط دامپزشک تعیین شده است.

(۱۴) Prescription Drug: داروی نسخه ای. دارویی که نمیتوان آن را با دستور کافی برای مصرف بی خطر و مناسب توسط یک فرد غیر حرفه ای در اختیار او قرار داد.

(۱۵) Receiving Veterinarian: یک دامپزشک (یا گروهی از دامپزشکان) که بیمار به او یا آنها ارجاع داده میشود و او یا آنها موافقت میکنند تا خدمات دامپزشکان درخواست شده را ارائه دهند. یک VCPR جدید با دامپزشک ارجاع شونده برقرار میگردد.

۱۶) Referring Veterinarian: دامپزشک ارجاع کننده. یک دامپزشک یا گروهی از دامپزشکان که در زمان ارجاع نقش دامپزشک معالج دارند.

۱۷) Testimonial (or Endorsement): اظهار نظری که رفتار و گرایش دیگران را در مورد خرید یا استفاده از محصولات یا خدمات تحت تاثیر قرار دهد.

۱۸) Veterinarian-Client-Patient Relationship (VCPR): رابطه دامپزشک-مشتری-بیمار به این معنی است که کلیه موارد زیر احراز گردند:

a. از دامپزشک انتظار می‌رود که مسئولیت برای قضاوت پزشکی را در ارتباط با سلامت بیمار پذیرفته و مشتری نیز موافقت کرده که از دستورات دامپزشک اطاعت نماید.

b. دامپزشک دانش کافی را در مورد بیمار برای شروع حداقل تشخیص کلی یا اولیه مشکل پزشکی او دارد. این بدین معناست که دامپزشک شخصا با نگهداری و مراقبت از بیمار در موارد زیر آشنا می‌باشد:

i. معاینه بموقع و با فاصله مناسب بیمار توسط دامپزشک

ii. ویزیت مناسب و بموقع دامپزشک از جایی که بیمار در آنجا مدیریت میشود.

c. دامپزشک به سهولت برای پیگیری ارزیابی (follow-up) بیمار در دسترس است یا موارد زیر را تدارک دیده است:

i. پوشش اورژانس دامپزشکی

ii. مراقبت و درمان مستمر

d. دامپزشک نظارت بر درمان، همکاری و نتایج حاصله دارد.

e. مدارک پزشکی بیمار محفوظ است.

۱۹) Veterinary Prescription Drug: دارویی که بر اساس قوانین کشوری استفاده از آن محدود به دامپزشک یا بر اساس دستور دامپزشک صورت میگیرد. قانون ایجاب میکند که بر روی چنان داروهایی محدودیت های لازم از جمله "الزام به مصرف آن با دستور دامپزشک" قید گردد.